

แนวทางการพัฒนาการจัดสวัสดิการสังคมสำหรับผู้สูงอายุที่รับเบี้ยยังชีพ
เทศบาลตำบลหนองไผ่ล้อม อำเภอเมือง จังหวัดนครราชสีมา

Guidelines for the Development of Social Welfare for the Elderly who Receive
Allowance at Nongpailom Subdistrict Municipality, Mueang District,
nakhon ratchasima Province

จิรวัดนา กล้าหาญ¹, ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ชนิดา ผาติเสนะ²

¹นักศึกษาระดับปริญญาโท หลักสูตรสาธารณสุขศาสตรมหาบัณฑิต

สาขาการพัฒนาศุภาพชุมชน มหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมา

²อาจารย์ที่ปรึกษา คณะสาธารณสุขศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมา

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อเปรียบเทียบความต้องการรับสวัสดิการสังคมและพัฒนาแนวทางการจัดสวัสดิการสังคมสำหรับผู้สูงอายุที่รับเบี้ยยังชีพในพื้นที่เทศบาลตำบลหนองไผ่ล้อม อำเภอเมือง จังหวัดนครราชสีมา กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้คือ ผู้สูงอายุที่รับเบี้ยยังชีพ จำนวน 220 คน และผู้มีส่วนเกี่ยวข้องกับการจัดสวัสดิการสังคมสำหรับผู้สูงอายุจำนวน 5 คน เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลประกอบด้วยแบบสัมภาษณ์และแนวทางการสนทนากลุ่ม การวิเคราะห์ ข้อมูลใช้สถิติ ความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน Independent t-test และ F-test (One-way ANOVA)

ผลการวิจัยพบว่า ผู้สูงอายุมีความต้องการรับสวัสดิการสังคมโดยรวมอยู่ในระดับมาก เพศชายมีความต้องการรับสวัสดิการสังคมมากกว่าเพศหญิงอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($P < .05$) กลุ่มรายได้ 10,000 บาทขึ้นไป มีความต้องการรับสวัสดิการสังคมมากกว่ากลุ่มรายได้น้อยกว่า 5,000 บาท และกลุ่มรายได้ 5,000-9,999 บาท มีความต้องการรับสวัสดิการสังคมมากกว่ากลุ่มรายได้น้อยกว่า 5,000 บาท อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($P < .05$) ส่วนกลุ่มอายุและระดับการศึกษาที่แตกต่างกันมีความต้องการรับสวัสดิการสังคมไม่แตกต่างกันทางสถิติ ($P < .05$) แนวทางการพัฒนาการจัดสวัสดิการสังคมสำหรับผู้สูงอายุที่รับเบี้ยยังชีพพบว่า ควรมุ่งเน้นไปที่ความต้องการรับสวัสดิการสังคมสำหรับผู้สูงอายุที่มีความต้องการอยู่ในระดับมากจำนวน 5 ด้าน ประกอบด้วย ด้านสุขภาพ ด้านที่พักอาศัยอาหารและเครื่องนุ่งห่ม ด้านความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน ด้านการสงเคราะห์เบี้ยยังชีพ และด้านการสงเคราะห์การจัดการศพตามประเพณี ซึ่งควรประกอบด้วยปัจจัยต่าง ๆ ที่สัมพันธ์กันหลากหลายปัจจัยในลักษณะการดูแลเป็นเครือข่าย เป็นสิ่งที่จะช่วยให้การดูแลผู้สูงอายุสมบูรณ์ยิ่งขึ้น ภายใต้การมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วนในชุมชนซึ่งรวมถึงตัวผู้สูงอายุเองด้วย อันจะทำให้บริการสวัสดิการสังคมสำหรับผู้สูงอายุมีความสอดคล้องกับความต้องการของผู้สูงอายุ ส่งผลให้ผู้สูงอายุมีคุณภาพชีวิตที่ดีต่อไป

คำสำคัญ : สวัสดิการสังคม / ผู้สูงอายุ / เบี้ยยังชีพ

Abstract

This descriptive research aimed to study and compare social welfare for the elderly who receive allowance, and study the guidelines for the development of social welfare for the elderly who receive allowance at Nongpailom Subdistrict Municipality, Mueang district, Nakhon Ratchasima Province.

The samples in this research was 220 elderly who receive allowance, 5 stakeholders who management social welfare in Nongpailom Subdistrict Municipality, Mueang district, Nakhon Ratchasima Province. The tools for collection research data were interview form and focus group. Data analyses used content analysis, descriptive statistics (frequency, percentage, maximum, minimum, average, and standard deviation) Paired t-test and F-test (One-way ANOVA).

The findings were as follows: The demand for social welfare of elderly who receive allowance at high level. Males had need social welfare statistically significant higher than females ($p < .05$). Income up to 10,000 baht group had need statistically significant social welfare higher than Income less than 5,000 baht, and income 5,000-9,999 baht had need statistically significant social welfare higher than Income less than 5,000 baht ($p < .05$). Age and education levels had different needs for social welfare but not differ statistically ($p > .05$) The study of guidelines for development of social welfare for the elderly who accept the allowances. We found that , the focus should be on social welfare for the elderly whose needs are in the high level and are in the five following areas, i.e., healthcare, shelter-food-clothing, security in life and property, supplemental security income, and funeral cost assistance. The program should include various interrelated factors that constitute a network of elderly's care. Such network enhances the program's services to be more complete. By embracing involvement from all parties in the community, including the elderly themselves, the social welfare for the elderly can suit their needs and, consequently, improve their quality of life.

Keywords: Social Welfare / Elderly / Allowance

บทนำ

องค์การสหประชาชาติ ได้ระบุว่าจำนวนประชากรผู้สูงอายุในโลกกำลังทวีจำนวนเพิ่มมากขึ้นอย่างรวดเร็ว โดยมีสาเหตุสำคัญจากความก้าวหน้าทางการแพทย์และสาธารณสุขร่วมกับอัตราการเจริญพันธุ์ของประชากรในทั่วทุกภูมิภาคของโลกกำลังลดลงอย่างต่อเนื่อง นั่นหมายถึงว่าจำนวนคนเกิดกำลังลดน้อยลงเรื่อย ๆ สวนทางกันกับคนที่ได้เกิดขึ้นมาแล้วก็กำลังมีอายุยืนยาวมากกว่าในอดีตที่ผ่านมา ในส่วนของประเทศไทยเองก็เผชิญกับสถานการณ์เช่นเดียวกับภูมิภาคอื่น ๆ ในปี 2550 สำนักงานสถิติได้ทำการสำรวจข้อมูลผู้สูงอายุทั่วประเทศ โดยผลของการสำรวจในครั้งนั้นพบว่า ข้อมูลจำนวนผู้สูงอายุในปี 2550 มีจำนวนไม่น้อยกว่า 7 ล้านคน หรือคิดเป็นร้อยละ 10.70 ของจำนวนประชากรทั่วประเทศ (กระทรวงพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์. 2551) โครงสร้างประชากรของจังหวัดนครราชสีมาล่าสุดจากผลการสำรวจสำมะโนประชากรปี 2553 พบว่าประชากรวัย 60 ปีขึ้นไป มีจำนวนถึง 359,230 คน คิดเป็นร้อยละ 14.22

จากจำนวนประชากร 2,525,987 คน แสดงให้เห็นว่าจังหวัดนครราชสีมาก้าวเข้าสู่สังคมผู้สูงอายุอย่างเต็มรูปแบบ ดังนั้น การเตรียมความพร้อมสำหรับดูแลผู้สูงอายุในชุมชนให้มีคุณภาพชีวิตที่ดีจึงเป็นเรื่องที่สำคัญ (สำนักงานสถิติจังหวัดนครราชสีมา, 2553)

ในประเทศไทย ระบบและรูปแบบการจัดสวัสดิการสังคมผู้สูงอายุมีขอบข่ายจำกัดนอกจากนั้นแบบแผนการให้บริการก็ยังไม่เป็นระบบและรูปแบบที่ดีพอ ผู้สูงอายุในประเทศไทยนับว่ายังได้รับความสนใจดูแลน้อยทั้งจากภาครัฐและเอกชน นโยบายและการบริการต่างๆ ที่เกี่ยวกับผู้สูงอายุมักได้รับการมองว่าเป็นเรื่องไม่เร่งด่วน และมีความสำคัญเป็นอันดับรองเมื่อเปรียบเทียบกับประชากรกลุ่มอื่นในการดำเนินงานด้านสวัสดิการสังคมสำหรับผู้สูงอายุที่ผ่านมาจนถึงปัจจุบัน ปัญหาอุปสรรคที่เกิดขึ้นคืองานสวัสดิการสังคมผู้สูงอายุได้ส่งผลให้เกิดประโยชน์แก่ผู้สูงอายุเพียงบางกลุ่มเท่านั้น ไม่สามารถกระจายได้ทั่วถึงและตอบสนองต่อความต้องการที่แท้จริงของผู้สูงอายุ (ระพีพรรณ คำหอม และคณะ. 2542)

การกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นตามเจตนารมณ์ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. 2540 ได้มีการประกาศใช้แผนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. 2543 จึงต้องถ่ายโอนภารกิจหลายประการที่รัฐดูแลอยู่ให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นรับผิดชอบ เช่น การจัดสวัสดิการเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุ สถานสงเคราะห์คนชราศูนย์บริการผู้สูงอายุ ซึ่งทำให้การดูแลผู้สูงอายุได้ทั่วถึงและใกล้ชิดมากขึ้น (อภิชาติ สถิตินิรมัย. 2555) เทศบาลตำบลหนองไผ่ล้อม อำเภอเมือง จังหวัดนครราชสีมา มีนโยบายในการจัดสรรงบประมาณจำนวนหนึ่งเพื่อช่วยเหลือด้านสวัสดิการสำหรับผู้สูงอายุที่เรียกว่า “เบี้ยยังชีพ” และจัดการบริการสำหรับผู้สูงอายุในรูปแบบต่างๆ ไม่ว่าจะเป็นการเยี่ยมบ้าน การบริการตรวจสุขภาพให้กับผู้สูงอายุ แต่ก็ยังพบว่า ผู้สูงอายุประสบปัญหาอยู่หลายประการ เช่น ปัญหาด้านสุขภาพร่างกาย ปัญหาด้านจิตใจ ปัญหาความยากจนเนื่องจากค่าครองชีพที่สูงขึ้นในปัจจุบัน และการได้รับการบริการยังไม่ครอบคลุมเท่าที่ควร การทำความเข้าใจถึงวิถีคิดและปฏิบัติ ตลอดจนนโยบายและแผนในการให้บริการผู้สูงอายุครบทุกด้าน จึงต้องได้รับการพัฒนาให้สอดคล้องและเหมาะสมกับความต้องการของผู้สูงอายุ ด้วยเหตุนี้ผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะศึกษาแนวทางการพัฒนาการจัดสวัสดิการสังคมสำหรับผู้สูงอายุที่รับเบี้ยยังชีพในพื้นที่เทศบาลตำบลหนองไผ่ล้อม อำเภอเมือง จังหวัดนครราชสีมา เพื่อให้สอดคล้องกับความต้องการของผู้สูงอายุที่รับเบี้ยยังชีพและนำผลที่ได้จากการศึกษาวิจัยครั้งนี้ใช้เป็นข้อมูลพื้นฐานหาแนวทางในการบริหารและสร้างรูปแบบให้ผู้สูงอายุสามารถดูแลพึ่งพาตนเองและใช้ชีวิตอยู่ในสังคมอย่างมีความสุข

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาความต้องการรับสวัสดิการสังคมสำหรับผู้สูงอายุที่รับเบี้ยยังชีพในพื้นที่เทศบาลตำบลหนองไผ่ล้อม อำเภอเมือง จังหวัดนครราชสีมา
2. เพื่อเปรียบเทียบความต้องการรับสวัสดิการสังคมสำหรับผู้สูงอายุที่รับเบี้ยยังชีพในพื้นที่เทศบาลตำบลหนองไผ่ล้อม อำเภอเมือง จังหวัดนครราชสีมา จำแนกตาม เพศ อายุ ระดับการศึกษา และรายได้
3. เพื่อศึกษาแนวทางการพัฒนาการจัดสวัสดิการสังคมสำหรับผู้สูงอายุที่รับเบี้ยยังชีพในพื้นที่เทศบาลตำบลหนองไผ่ล้อม อำเภอเมือง จังหวัดนครราชสีมา

ขอบเขตการวิจัย

การวิจัยแบ่งออกเป็น 2 ชั้น คือ

1. ชั้นการศึกษาและเปรียบเทียบความต้องการรับสวัสดิการสังคมสำหรับผู้สูงอายุที่รับเบี้ยยังชีพในพื้นที่เทศบาลตำบลหนองไผ่ล้อม อำเภอเมือง จังหวัดนครราชสีมา

1.1 ประชากร ประชากรที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ คือ ผู้สูงอายุที่รับเบี้ยยังชีพในพื้นที่เทศบาลตำบลหนองไผ่ล้อม อำเภอเมือง จังหวัดนครราชสีมา ตามสถิติบัญชีรายชื่อทะเบียนงานสวัสดิการสังคมเทศบาลตำบลหนองไผ่ล้อม อำเภอเมือง จังหวัดนครราชสีมา พ.ศ. 2557 จำนวน 446 คน

1.2 กลุ่มตัวอย่าง กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ คือ ผู้สูงอายุที่รับเบี้ยยังชีพ ในพื้นที่เทศบาลตำบลหนองไผ่ล้อม อำเภอเมือง จังหวัดนครราชสีมา จำนวน 220 คน

1.3 ตัวแปรที่ใช้ในการศึกษา

1.3.1 ตัวแปรอิสระ ได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษา และรายได้

1.3.2 ตัวแปรตาม คือ ความต้องการรับสวัสดิการสังคมสำหรับผู้สูงอายุที่รับเบี้ยยังชีพตามทะเบียนงานสวัสดิการสังคมในพื้นที่เทศบาลตำบลหนองไผ่ล้อม อำเภอเมือง จังหวัดนครราชสีมา ในด้านต่าง ๆ รวม 8 ด้าน (พระราชบัญญัติผู้สูงอายุ. 2546)

2. ชั้นศึกษาแนวทางการพัฒนาการจัดสวัสดิการสังคมสำหรับผู้สูงอายุที่รับเบี้ยยังชีพในพื้นที่เทศบาลตำบลหนองไผ่ล้อม อำเภอเมือง จังหวัดนครราชสีมา

2.1 ผู้ให้ข้อมูลประกอบด้วย ปลัดเทศบาลตำบลหนองไผ่ล้อม, ผู้อำนวยการกองสาธารณสุขและสิ่งแวดล้อม, นักสังคมสงเคราะห์, ตัวแทนผู้สูงอายุที่รับเบี้ยยังชีพ และตัวแทนชุมชน รวม 5 คน

2.2 ตัวแปรที่ศึกษา คือ แนวทางการพัฒนาการจัดสวัสดิการสังคมสำหรับผู้สูงอายุที่รับเบี้ยยังชีพ

การทบทวนวรรณกรรม

พระราชบัญญัติผู้สูงอายุ พ.ศ.2546

พระราชบัญญัติผู้สูงอายุ (กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์. 2546) โดยที่มาของมาตรา 53 ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยได้บัญญัติเกี่ยวกับสิทธิผู้สูงอายุ ให้มีสิทธิได้รับความช่วยเหลือจากรัฐ ทั้งนี้เพื่อให้เป็นไปตามกฎหมายบัญญัติ และเพื่อให้ได้กฎหมายที่ครอบคลุมทุกด้านสำหรับผู้สูงอายุ ดังนั้น เพื่อเป็นการดำเนินงานเกี่ยวกับการคุ้มครอง การส่งเสริม และสนับสนุนต่อสิทธิและประโยชน์ของผู้สูงอายุเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ และสอดคล้องกับบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัติ ทั้งนี้เทศบาลตำบลหนองไผ่ล้อม ได้จัดสวัสดิการสังคม 8 ด้าน ซึ่งครอบคลุมกับมาตรา 11 ผู้สูงอายุมีสิทธิได้รับการคุ้มครอง การส่งเสริมและการสนับสนุนในด้านต่าง ๆ ดังนี้

1. การบริการทางการแพทย์ และการสาธารณสุขที่จัดไว้โดยให้ความสะดวกและรวดเร็วแก่ผู้สูงอายุเป็นพิเศษ

2. การศึกษา การศาสนา และข้อมูลข่าวสารที่เป็นประโยชน์ต่อการดำเนินชีวิต

3. การประกอบอาชีพหรือฝึกอาชีพที่เหมาะสม

4. การพัฒนาตนเองและการมีส่วนร่วมในกิจกรรมทางสังคมการรวมกลุ่มในลักษณะเครือข่ายหรือชุมชน
5. การอำนวยความสะดวกและความปลอดภัยโดยตรงแก่ผู้สูงอายุในอาคารสถานที่ ยานพาหนะหรือการบริการสาธารณะอื่น
6. การช่วยเหลือด้านค่าโดยสารยานพาหนะตามความเหมาะสม
7. การยกเว้นค่าเข้าชมสถานที่ของรัฐ
8. การช่วยเหลือผู้สูงอายุซึ่งได้รับอันตรายจากการถูกรังแกหรือถูกแสวงหาประโยชน์โดยมิชอบด้วยกฎหมายหรือถูกทอดทิ้ง
9. การให้คำแนะนำ ปรีกษา ดำเนินการอื่นที่เกี่ยวข้องในทางคดีหรือในทางการแก้ไขปัญหาครอบครัว
10. การจัดที่พักอาศัย อาหารและเครื่องนุ่งห่มให้ตามความจำเป็นอย่างทั่วถึง
11. การสงเคราะห์เบี้ยยังชีพตามความจำเป็นอย่างทั่วถึงและเป็นธรรม
12. การสงเคราะห์ในการจัดการศพตามประเพณี
13. การอื่นตามที่คณะกรรมการประกาศกำหนด

ในการดำเนินการตามวรรคหนึ่ง ให้คณะกรรมการเสนอความเห็นต่อนายกรัฐมนตรีเพื่อพิจารณาและประกาศกำหนดให้หน่วยงานใดของกระทรวงหรือทบวงในราชบริหารการส่วนกลาง ราชการบริหารส่วนภูมิภาค ราชการบริหารส่วนท้องถิ่นและรัฐวิสาหกิจเป็นผู้มีอำนาจหน้าที่รับผิดชอบดำเนินการ ทั้งนี้ โดยคำนึงถึงความเชี่ยวชาญเฉพาะด้าน ความสัมพันธ์กับภารกิจหลักและปริมาณงานในความรับผิดชอบ รวมทั้งการมีส่วนร่วมของภาคประชาชนประกอบเป็นสำคัญ การคุ้มครอง การส่งเสริม และการสนับสนุนตามวรรคหนึ่งให้หน่วยงานตามวรรคสอง ดำเนินการโดยไม่คิดมูลค่าหรือโดยส่วนลดเป็นกรณีพิเศษก็ได้แล้วแต่กรณี ทั้งนี้ ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่รัฐมนตรีผู้รับผิดชอบเป็นผู้กำหนด

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

กวิน วันวิเวก (2551) ศึกษาแนวทางการจัดสวัสดิการสังคมสำหรับผู้สูงอายุขององค์การบริหารส่วนตำบลในอำเภอเมือง จังหวัดขอนแก่น พบว่าเจ้าหน้าที่ขององค์การบริหารส่วนตำบล ในอำเภอเมือง จังหวัดขอนแก่น มีความคิดเห็นว่าแนวทางการจัดสวัสดิการควรเป็นด้านสุขภาพร่างกาย ส่วนผู้สูงอายุที่ได้รับการจัดสวัสดิการจากองค์การบริหารส่วนตำบลมีความคิดเห็นว่าแนวทางการจัดสวัสดิการควรเป็นด้านจิตใจ

ชาญวิทย์ บ่วงราบ (2551) ศึกษาความต้องการได้รับสวัสดิการของผู้สูงอายุในตำบลเสาชิงหิน อำเภอบางใหญ่ จังหวัดนนทบุรี พบว่าผู้สูงอายุมีความต้องการได้รับสวัสดิการ ในภาพรวมและรายด้านมากที่สุดคือ ด้านการแพทย์และสาธารณสุข รองลงมาคือด้านที่อยู่อาศัย อาหาร เครื่องนุ่งห่มและสาธารณูปโภค ด้านการสงเคราะห์เบี้ยยังชีพ และด้านการจัดการศพตามประเพณี

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงพรรณนา (Descriptive Research) ในกลุ่มผู้สูงอายุที่รับเบี้ยยังชีพ

ตามทะเบียนงานสวัสดิการสังคม เทศบาลตำบลหนองไผ่ล้อม อำเภอเมือง จังหวัดนครราชสีมา มีวิธีการดำเนินการวิจัยดังนี้

1. ประชากรที่ใช้ในการศึกษาคั้งนี้คือ ผู้สูงอายุที่ได้รับเบี้ยยังชีพในพื้นที่เทศบาลตำบลหนองไผ่ล้อม อำเภอเมือง จังหวัดนครราชสีมา จำนวน 446 คน

2. กลุ่มตัวอย่าง คือ ผู้สูงอายุที่รับเบี้ยยังชีพตามทะเบียนงานสวัสดิการสังคมในพื้นที่เทศบาลตำบลหนองไผ่ล้อม อำเภอเมือง จังหวัดนครราชสีมา จำนวน 220 คน โดยคำนวณขนาดกลุ่มจากสูตรของยามานะ เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล คือ แบบสัมภาษณ์ แบ่งเป็น 3 ตอน ได้แก่

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้สูงอายุ เช่น เพศ อายุ ระดับการศึกษา อาชีพรายได้ เป็นต้น

ตอนที่ 2 ความต้องการรับสวัสดิการสังคมของผู้สูงอายุที่รับเบี้ยยังชีพในพื้นที่เทศบาลตำบลหนองไผ่ล้อม อำเภอเมือง จังหวัดนครราชสีมา ทั้ง 8 ด้าน คือ ด้านสุขภาพ ด้านการศึกษา ด้านการส่งเสริมการมีอาชีพ ด้านที่พักอาศัยอาหารและเครื่องนุ่งห่ม ด้านความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน ด้านบริการสาธารณะและนันทนาการ ด้านการสงเคราะห์เบี้ยยังชีพ ด้านการสงเคราะห์การจัดการศพตามประเพณี

ตอนที่ 3 ข้อเสนอแนะ

การหาคุณภาพเครื่องมือโดยนำแบบสัมภาษณ์ที่ผ่านการตรวจสอบจากผู้ทรงคุณวุฒิและอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์แล้วไปทดลองใช้ (try out) กับผู้สูงอายุที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างจำนวน 30 คน แล้วนำมาวิเคราะห์หาค่าความเชื่อมั่น (reliability) ได้ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.89

3. แนวทางการสัมภาษณ์เรื่อง แนวทางการพัฒนาการจัดสวัสดิการสังคมสำหรับผู้สูงอายุที่รับเบี้ยยังชีพในพื้นที่เทศบาลตำบลหนองไผ่ล้อม อำเภอเมือง จังหวัดนครราชสีมา

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยได้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล 2 ขั้นตอน ดังนี้

ขั้นที่ 1 ศึกษาความต้องการรับสวัสดิการสังคมและเปรียบเทียบความต้องการรับสวัสดิการสังคมสำหรับผู้สูงอายุที่รับเบี้ยยังชีพในพื้นที่เทศบาลตำบลหนองไผ่ล้อม โดยดำเนินการจัดเก็บข้อมูลโดยใช้แบบสัมภาษณ์

ขั้นที่ 2 การศึกษาแนวทางการพัฒนาการจัดสวัสดิการสังคมสำหรับผู้สูงอายุที่รับเบี้ยยังชีพในพื้นที่เทศบาลตำบลหนองไผ่ล้อม อำเภอเมือง จังหวัดนครราชสีมา

การวิเคราะห์ข้อมูล

1. วิเคราะห์ข้อมูลทั่วไป โดยใช้สถิติเชิงพรรณนา (Descriptive statistics) เพื่อบรรยายลักษณะของกลุ่มตัวอย่างที่ศึกษา ได้แก่ ความถี่ ร้อยละ ค่าสูงสุด ค่าต่ำสุด ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

2. วิเคราะห์ข้อมูลความต้องการรับสวัสดิการสังคมสำหรับผู้สูงอายุที่รับเบี้ยยังชีพ โดยใช้สถิติเชิงพรรณนา (Descriptive statistics) ได้แก่ ความถี่ ร้อยละ ค่าสูงสุด ค่าต่ำสุด ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

3. เปรียบเทียบความต้องการรับสวัสดิการสังคมสำหรับผู้สูงอายุที่รับเบี้ยยังชีพ จำแนกตามเพศ ด้วยสถิติทดสอบ Independent t-test และเปรียบเทียบความต้องการรับสวัสดิการสังคมสำหรับผู้สูงอายุที่รับ

เบี่ยงชีฟ จำแนกตามอายุ รายได้ และระดับการศึกษา โดยใช้สถิติทดสอบ F-test (One-way ANOVA) โดยกำหนดระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

4. วิเคราะห์ข้อมูลแนวทางการพัฒนาการจัดสวัสดิการสังคมสำหรับผู้สูงอายุที่รับเบี่ยงชีฟในพื้นที่เทศบาลตำบลหนองไผ่ล้อม อำเภอเมือง จังหวัดนครราชสีมา โดยใช้การวิเคราะห์เนื้อหา (Content analysis)

ผลการวิจัย

1. ความต้องการรับสวัสดิการสังคมสำหรับผู้สูงอายุที่รับเบี่ยงชีฟ พบว่าโดยรวมผู้สูงอายุมีความต้องการรับสวัสดิการสังคมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 2.37, S.D. = 0.23$) เมื่อจำแนกเป็นรายด้าน พบว่าผู้สูงอายุต้องการรับสวัสดิการสังคมด้านสุขภาพอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 2.51, S.D. = 0.40$) ด้านการศึกษาอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 1.97, S.D. = 0.46$) ด้านการส่งเสริมการมีอาชีพอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 2.06, S.D. = 0.52$) ด้านที่พักอาศัยอาหารและเครื่องนุ่งห่มอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 2.53, S.D. = 0.49$) ด้านความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 2.51, S.D. = 0.44$) ด้านบริการสาธารณะและนันทนาการอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 2.30, S.D. = 0.35$) ด้านการสงเคราะห์เบี่ยงชีฟอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 2.56, S.D. = 0.31$) และด้านการสงเคราะห์การจัดการศพตามประเพณีอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 2.91, S.D. = 0.30$)

2. เปรียบเทียบความต้องการการรับสวัสดิการสังคมสำหรับผู้สูงอายุที่รับเบี่ยงชีฟ

2.1 เพศ พบว่าเพศชาย และเพศหญิง ส่วนใหญ่มีความต้องการรับสวัสดิการสังคมสำหรับผู้สูงอายุที่รับเบี่ยงชีฟอยู่ในระดับมาก เมื่อวิเคราะห์เปรียบเทียบความแตกต่างค่าเฉลี่ยความต้องการรับสวัสดิการสังคมสำหรับผู้สูงอายุที่รับเบี่ยงชีฟ พบว่าเพศชายมีความต้องการรับสวัสดิการสังคมสำหรับผู้สูงอายุที่รับเบี่ยงชีฟมากกว่าเพศหญิงอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($P > .05$)

2.2 อายุ พบว่า กลุ่มอายุ 60-69 ปี ส่วนใหญ่มีความต้องการรับสวัสดิการสังคมสำหรับผู้สูงอายุที่รับเบี่ยงชีฟอยู่ในระดับมาก (ร้อยละ 65.63) รองลงมาคือ กลุ่มอายุ 80-89 ปี (ร้อยละ 54.84) เมื่อวิเคราะห์เปรียบเทียบความแตกต่างค่าเฉลี่ยความต้องการรับสวัสดิการสังคมสำหรับผู้สูงอายุที่รับเบี่ยงชีฟ ระหว่างอายุ พบว่า กลุ่มอายุที่แตกต่างกันมีความต้องการรับสวัสดิการสังคมสำหรับผู้สูงอายุที่รับเบี่ยงชีฟไม่แตกต่างกันทางสถิติ ($P < .05$)

2.3 ระดับการศึกษา พบว่า กลุ่มมัธยมศึกษาตอนปลาย/ปวช. และกลุ่มอนุปริญญา/ปวส. ส่วนใหญ่มีความต้องการรับสวัสดิการสังคมสำหรับผู้สูงอายุที่รับเบี่ยงชีฟอยู่ในระดับมากเท่ากันทั้ง 2 กลุ่ม (ร้อยละ 77.78) รองลงมาคือ กลุ่มมัธยมศึกษาตอนต้น (ร้อยละ 73.68) เมื่อวิเคราะห์เปรียบเทียบความแตกต่างค่าเฉลี่ยความต้องการรับสวัสดิการสังคมสำหรับผู้สูงอายุที่รับเบี่ยงชีฟ ระหว่างอายุ พบว่า ระดับการศึกษาที่แตกต่างกันมีความต้องการรับสวัสดิการสังคมสำหรับผู้สูงอายุที่รับเบี่ยงชีฟไม่แตกต่างกันทางสถิติ ($P < .05$)

2.4 รายได้ พบว่า กลุ่มรายได้ 10,000 บาทขึ้นไป ทั้งหมดมีความต้องการรับสวัสดิการสังคมอยู่ในระดับมาก (ร้อยละ 100.00) รองลงมาคือ กลุ่มรายได้ 5,000-9,999 บาท (ร้อยละ 66.67) เมื่อวิเคราะห์เปรียบเทียบความแตกต่างค่าเฉลี่ยความต้องการรับสวัสดิการสังคมสำหรับผู้สูงอายุที่รับเบี่ยงชีฟ ระหว่างรายได้ พบว่า รายได้ที่แตกต่างกันมีความต้องการรับสวัสดิการสังคมสำหรับผู้สูงอายุที่รับเบี่ยงชีฟแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($P > .05$)

3. แนวทางการพัฒนาการจัดสวัสดิการสังคมสำหรับผู้สูงอายุที่รับเบี้ยยังชีพ พบว่าควรมุ่งเน้นไปที่ความต้องการรับสวัสดิการสังคมสำหรับผู้สูงอายุที่มีความต้องการอยู่ในระดับมาก จำนวน 5 ด้าน ประกอบด้วย ด้านสุขภาพ ด้านที่พักอาศัยอาหารและเครื่องนุ่งห่ม ด้านความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน ด้านการสงเคราะห์เบี้ยยังชีพ และด้านการสงเคราะห์การจัดการศพตามประเพณี ซึ่งควรประกอบด้วยปัจจัยต่าง ๆ ที่สัมพันธ์กันหลากหลายปัจจัยในลักษณะการดูแลเป็นเครือข่าย เป็นสิ่งที่จะช่วยให้การดูแลผู้สูงอายุสมบูรณ์ยิ่งขึ้น ภายใต้การมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วนในชุมชนซึ่งรวมถึงตัวผู้สูงอายุเองด้วย อันจะทำให้บริการสวัสดิการสังคมสำหรับผู้สูงอายุมีความสอดคล้องกับความต้องการของผู้สูงอายุ ส่งผลให้ผู้สูงอายุมีคุณภาพชีวิตที่ดีต่อไป

อภิปรายผลการวิจัย

1. ความต้องการรับสวัสดิการสังคมสำหรับผู้สูงอายุที่รับเบี้ยยังชีพ พบว่าโดยรวมผู้สูงอายุมีความต้องการรับสวัสดิการสังคมอยู่ในระดับมาก เมื่อจำแนกรายด้าน พบว่า ผู้สูงอายุมีความต้องการรับสวัสดิการสังคมอยู่ในระดับมาก จำนวน 5 ด้าน ประกอบด้วย ด้านสุขภาพ ด้านที่พักอาศัยอาหารและเครื่องนุ่งห่ม ด้านความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน ด้านการสงเคราะห์เบี้ยยังชีพ และด้านการสงเคราะห์การจัดการศพตามประเพณี ส่วนอีก 3 ด้าน ประกอบด้วยด้านการศึกษา ด้านการส่งเสริมการมีอาชีพ และด้านบริการสาธารณะและนันทนาการ ผู้สูงอายุมีความต้องการรับสวัสดิการสังคมอยู่ในระดับปานกลาง โดยเทศบาลตำบลหนองไผ่ล้อมเป็นหน่วยงานหลักที่ให้ความช่วยเหลือด้านสวัสดิการสังคมทั้งนี้เนื่องจากการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นตามเจตนารมณ์ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. 2540 ได้มีการประกาศใช้แผนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. 2543 จึงถ่ายโอนภารกิจหลายประการที่รัฐดูแลอยู่ให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นรับผิดชอบ เช่น การจัดสวัสดิการเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุ เป็นต้น ซึ่งทำให้การดูแลผู้สูงอายุได้ทั่วถึงและใกล้ชิดมากขึ้น (อภิชาติ สถิตินิรามัย, 2555) ดังนั้น เทศบาลตำบลหนองไผ่ล้อมจึงเป็นหน่วยงานหลักที่ให้ความช่วยเหลือด้านสวัสดิการสังคมแก่ผู้สูงอายุ อย่างไรก็ตาม เนื่องจากวัยสูงอายุเป็นวัยแห่งการพึ่งพิง เป็นระยะสุดท้ายของพัฒนาการแห่งชีวิต และการเปลี่ยนแปลงส่วนใหญ่ที่เกิดขึ้นในช่วงนี้มักเป็นไปในทางเสื่อมลง บทบาทและความสำคัญของผู้สูงอายุในสังคมมักถูกจำกัดให้ลดลง เนื่องจากสุขภาพไม่แข็งแรง เกิดภาวะความเจ็บป่วยหรือเกิดอุบัติเหตุได้ง่าย การสื่อสารกับคนทั่วไปทำได้ลำบาก มีผลให้ผู้สูงอายุต้องอยู่ในบ้าน และมีความรู้สึกว่าคุณค่าตนเองไม่มีประโยชน์ หมดคุณค่าเป็นภาระให้ลูกหลาน โดยเฉพาะผู้สูงอายุที่เคยพึ่งตนเอง หรือเป็นที่พึ่งให้สมาชิกในครอบครัว ต้องเปลี่ยนบทบาทเป็นผู้รับการช่วยเหลือ (อำเภอพนนิษฐ์ สมานวงศ์ไทย, ม.ป.ป.) ประกอบกับบริบทของผู้สูงอายุในเขตเทศบาลตำบลหนองไผ่ล้อม ส่วนใหญ่ประกอบอาชีพรับจ้าง รายได้เฉลี่ยต่อเดือนเพียง 5,304.55 บาท ซึ่งนับว่าเป็นรายได้ที่ค่อนข้างในสภาพเศรษฐกิจปัจจุบัน ดังนั้น ผู้สูงอายุจึงมีความต้องการรับสวัสดิการสังคมในภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อจำแนกรายด้าน พบว่า ผู้สูงอายุมีความต้องการรับสวัสดิการสังคมอยู่ในระดับมาก จำนวน 5 ด้าน ประกอบด้วย ด้านสุขภาพ ด้านที่พักอาศัยอาหารและเครื่องนุ่งห่ม ด้านความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน ด้านการสงเคราะห์เบี้ยยังชีพ และด้านการสงเคราะห์การจัดการศพตามประเพณี จะเห็นว่าความต้องการสวัสดิการสังคมทั้ง 5 ด้านดังกล่าวล้วนเป็นความต้องการพื้นฐานตามแนวคิดลำดับขั้นความต้องการของมนุษย์ (Maslow, 1970) สอดคล้อง

กับผลการศึกษาของชาญวิทย์ บ่วงราบ (2551) ศึกษาความต้องการได้รับสวัสดิการของผู้สูงอายุในตำบลเสาชิงหิน อำเภอบางใหญ่ จังหวัดนนทบุรี พบว่า ผู้สูงอายุมีความต้องการได้รับสวัสดิการ ในภาพรวมและรายด้านมากที่สุดคือ ด้านการแพทย์และสาธารณสุข รองลงมาคือด้านที่อยู่อาศัย อาหาร เครื่องนุ่งห่มและสาธารณูปโภค ด้านการสงเคราะห์เบี้ยยังชีพ และด้านการจัดการศพตามประเพณี สอดคล้องกับผลการศึกษาของอุษกร เหมือนเดช (2552) ศึกษาความต้องการในการได้รับสวัสดิการสังคมของผู้สูงอายุในเขตเทศบาลจังหวัดสมุทรปราการ พบว่า ผู้สูงอายุมีความต้องการรับสวัสดิการสังคมในภาพรวมอยู่ในระดับมาก โดยมีความต้องการรับสวัสดิการสังคมในด้านสุขภาพอนามัยมากที่สุด

2. การเปรียบเทียบความต้องการรับสวัสดิการสังคมสำหรับผู้สูงอายุที่รับเบี้ยยังชีพ ผลการศึกษาพบว่า เพศชายมีความต้องการรับสวัสดิการสังคมสำหรับผู้สูงอายุที่รับเบี้ยยังชีพมากกว่าเพศหญิงอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($P>.05$) กลุ่มรายได้ 10,000 บาทขึ้นไป มีความต้องการรับสวัสดิการสังคมมากกว่ากลุ่มรายได้น้อยกว่า 5,000 บาท และกลุ่มรายได้ 5,000-9,999 บาท มีความต้องการรับสวัสดิการสังคมมากกว่ากลุ่มรายได้น้อยกว่า 5,000 บาท อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($P>.05$) ส่วนกลุ่มอายุและระดับการศึกษาที่แตกต่างกันมีความต้องการรับสวัสดิการสังคมสำหรับผู้สูงอายุที่รับเบี้ยยังชีพไม่แตกต่างกันทางสถิติที่ระดับ ($P>.05$) ทั้งนี้เนื่องจาก ผู้สูงอายุเพศชายส่วนใหญ่จะพึ่งตนเองและเป็นเสาหลักให้กับสมาชิกในครอบครัว อำเภอพนัสนิษฐ์ สมานวงศ์ไทย (ออนไลน์. ม.ป.ป.) และแบบแผนการดำเนินชีวิต (Life style) มักจะมีพฤติกรรมเสี่ยงด้านสุขภาพมากกว่าเพศหญิง เช่น ดื่มเหล้า สูบบุหรี่ ความเครียด ทำงานหนัก พักผ่อนไม่เพียงพอ เป็นต้น ส่งผลกระทบต่อปัญหาสุขภาพในวัยสูงอายุ นอกจากนี้เมื่อมีอายุมากขึ้นต้องเปลี่ยนแปลงบทบาทเป็นผู้รับการช่วยเหลือ ทำให้เกิดความรู้สึกเป็นภาระของคนอื่น ๆ จึงมีความต้องการรับสวัสดิการสังคมมากกว่าเพศหญิงเพื่อให้เกิดความมั่นคงในชีวิตและครอบครัว ส่วนในกลุ่มผู้ที่มีรายได้มากมีความต้องการรับสวัสดิการสังคมมากกว่าผู้ที่มีรายได้น้อยกว่าอาจเนื่องมาจาก วัยสูงอายุเป็นวัยที่มีการเปลี่ยนแปลงของร่างกายและจิตใจไปในทางที่เสื่อมลง มีบทบาททางสังคมและกิจกรรมในการประกอบอาชีพลดลง ทำให้มีรายได้ลดลง ดังนั้น ผู้สูงอายุที่มีรายได้สูงจึงมีความต้องการรับสวัสดิการสังคมแตกต่างจากผู้ที่มีรายได้ต่ำ ซึ่งสอดคล้องกับผลการศึกษาของปรารธนา มะลิไทยและคณะ (2553) ศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อความต้องการบริการสวัสดิการสังคมของผู้สูงอายุในเขตเทศบาลจังหวัดมหาสารคาม พบว่า ผู้สูงอายุที่มีเพศต่างกันมีความต้องการรับสวัสดิการสังคมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($P>.05$) และผู้สูงอายุที่มีระดับการศึกษาแตกต่างกันมีความต้องการรับสวัสดิการสังคมไม่แตกต่างกันทางสถิติ ($P>.05$)

3. แนวทางการพัฒนาการจัดสวัสดิการสังคมสำหรับผู้สูงอายุที่รับเบี้ยยังชีพ ควรจะเป็นรูปแบบการดูแลของชุมชนและครอบครัวเป็นฐาน ซึ่งมีความจำเป็นและสำคัญในการจัดบริการสวัสดิการระยะยาวสำหรับการดูแลผู้สูงอายุในอนาคตยังคงต้องเป็นหน้าที่หลักของครอบครัว โดยเฉพาะการดูแลส่วนบุคคล ซึ่งควรประกอบด้วยปัจจัยต่างๆ ที่สัมพันธ์กันหลากหลายปัจจัยในลักษณะเครือข่ายการดูแล และในส่วนของระบบบริการในชุมชนโดยมีข้อมูลเป็นฐาน เป็นสิ่งที่ช่วยให้การดูแลผู้สูงอายุสมบูรณ์ยิ่งขึ้น ภายใต้การมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วนในชุมชนซึ่งรวมถึงตัวผู้สูงอายุเองด้วย อันจะทำให้บริการสวัสดิการสังคมสำหรับผู้สูงอายุมีความสอดคล้องกับความต้องการของผู้สูงอายุ ส่งผลให้ผู้สูงอายุมีคุณภาพชีวิตที่ดีต่อไป สอดคล้องกับผลการศึกษาของกวิณ วันวิเวก (2551) ได้ศึกษาแนวทางการจัดสวัสดิการสังคมสำหรับผู้สูงอายุขององค์การบริหารส่วนตำบลในอำเภอเมือง จังหวัดขอนแก่น ผลการศึกษา พบว่า สภาพการจัด

สวัสดิการสังคมสำหรับผู้สูงอายุขององค์การบริหารส่วนตำบลในอำเภอเมือง จังหวัดขอนแก่น พบว่า การจัดสวัสดิการสังคมสำหรับผู้สูงอายุประกอบด้วย ด้านการส่งเสริมสุขภาพ ด้านนันทนาการ ด้าน การส่งเสริมอาชีพ และด้านบริการทางสังคม สภาพปัญหา การจัดสวัสดิการสังคมสำหรับผู้สูงอายุ พบว่า เจ้าหน้าที่ขององค์การบริหารส่วนตำบล และผู้สูงอายุที่ได้รับสวัสดิการจากองค์การบริหารส่วนตำบล ในอำเภอเมือง จังหวัดขอนแก่น มีความคิดเห็นว่าปัญหาด้านกิจกรรม เป็นปัญหาหนักที่สุด แนวทาง การจัดสวัสดิการสังคมสำหรับผู้สูงอายุ พบว่าเจ้าหน้าที่ขององค์การบริหารส่วนตำบล ในอำเภอเมือง จังหวัดขอนแก่น มีความคิดเห็นว่าแนวทางการจัดสวัสดิการควรเป็นด้านสุขภาพร่างกาย สำหรับผู้สูงอายุ ที่ได้รับการจัดสวัสดิการจากองค์การบริหารส่วนตำบลมีความคิดเห็นว่าแนวทางการจัดสวัสดิการควรเป็น ด้านจิตใจ

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะสำหรับการนำผลวิจัยไปใช้งาน

1.1 องค์การปกครองส่วนท้องถิ่นและชุมชนควรร่วมมือกันในการจัดบริการสวัสดิการสังคม เพื่อผู้สูงอายุ โดยเฉพาะในเรื่องการจัดสภาพแวดล้อมทางกายภาพที่เหมาะสมและปลอดภัยให้กับผู้สูงอายุ ทั้งสภาพแวดล้อมในบ้าน ในชุมชน และสถานที่สาธารณะ เพื่อให้ผู้สูงอายุได้รับความสะดวกในการดำรง ชีวิตประจำวันสามารถเข้าร่วมกิจกรรมทางสังคมได้อย่างปลอดภัย

1.2 หน่วยงานที่เกี่ยวข้องควรส่งเสริมให้มีการมีการจัดกิจกรรมภายในครอบครัวและ ภายในชุมชน เพื่อให้ผู้สูงอายุได้มีบทบาทมากขึ้นและได้ร่วมกิจกรรมกับครอบครัวและชุมชน ซึ่งจะเป็น การส่งเสริมให้ผู้สูงอายุเห็นคุณค่าในตนเองได้รับความรักความเอาใจใส่จากครอบครัวและชุมชน รวมถึง ได้รับการยอมรับจากสังคมในด้านความสามารถในการทำงาน และมีโอกาสได้รับข้อมูลข่าวสารที่เป็น ประโยชน์เพื่อการดำรงชีวิตที่บั้นปลายอย่างมีความสุข

2. ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป

ควรมีการศึกษาการจัดบริการสวัสดิการสังคมสำหรับผู้สูงอายุเฉพาะกลุ่ม เช่น กลุ่มผู้สูงอายุ วัยต้น กลุ่มติดบ้าน กลุ่มติดเตียง กลุ่มผู้พิการ เป็นต้น

เอกสารอ้างอิง

กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์. (2546). พระราชบัญญัติผู้สูงอายุ พ.ศ. 2546.

กรุงเทพฯ: ม.ป.ท.

กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์. (2551). ความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับผู้สูงอายุ.

กรุงเทพฯ: สำนักส่งเสริมและพิทักษ์ผู้สูงอายุ

กวิน วันวิเวก. (2551). แนวทางการจัดสวัสดิการสังคมสำหรับผู้สูงอายุขององค์การบริหารส่วนตำบลใน อำเภอเมือง จังหวัดขอนแก่น. วิทยานิพนธ์ ศศ.ม.ขอนแก่น มหาวิทยาลัยขอนแก่น.

ชาญวิทย์ บ่วงราบ. (2551). ความต้องการการได้รับสวัสดิการของผู้สูงอายุใน ตำบลเสาชิงหิน อำเภอบางใหญ่ จังหวัดนนทบุรี. วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการจัดการโครงการ และประเมินโครงการ มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนคร.

ปรารธนา มะลีไทย และคณะ. (2553). ปัจจัยที่มีผลต่อความต้องการบริการสวัสดิการสังคมของผู้สูงอายุ
ในเขตเทศบาลจังหวัดมหาสารคาม. วารสารอีสานศึกษา ความหลากหลายทางวัฒนธรรม.
ระพีพรรณ คำหอม และคณะ. (2542). การประเมินโครงการบริการสวัสดิการสังคมเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิต
ผู้สูงอายุในประเทศไทย. นนทบุรี: สถาบันวิจัยระบบสาธารณสุข กระทรวงสาธารณสุข.
สำนักงานสถิติประชากรราชสีมา. (2553). จำนวนประชากรแยกอายุ. สืบค้นเมื่อ ตุลาคม 10, 2555, จาก [https://
www.dopa.go.th/hpstat9/inhouse.htm](https://www.dopa.go.th/hpstat9/inhouse.htm)
อุชุกร เหมือนเดช. (2552). ความต้องการในการได้รับสวัสดิการสังคมของผู้สูงอายุในเขตเทศบาล
จังหวัดสมุทรปราการ. วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาสังคมศาสตร์เพื่อการพัฒนา
บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏธนบุรี.
อภิชาติ สถิตนิรามัย. (2555). รัฐธรรมนูญการกระจายอำนาจและการมีส่วนร่วมของประชาชน.
กรุงเทพฯ: เดือนตุลา.
อำเภอพนัญชู่ สมานวงศ์ไทย. (ม.ป.ป.). ปัญหาของผู้สูงอายุ. สืบค้นเมื่อ ธันวาคม 15, 2555,
จาก <http://www.love4home.com/index.php?lay=show&ac=article&Id=108066&Ntype=2>
Maslow. (1970). ทฤษฎีลำดับขั้นความต้องการ Maslow's Hierarchical Theory of Motivation: 170